

άγγελος

άγγελος, ο, ουσ. [*<αρχ. ἄγγελος*], ο άγγελος. **1.** άνθρωπος πολύ καλός, πολύ αγνός, άδολος, αθώος: «δεν πιστεύω να εκφράστηκε με τέτοια λόγια για σένα, γιατί, απ' ό,τι ξέρω, αυτός ο άνθρωπος είναι ένας άγγελος». **2.** άνθρωπος πολύ όμορφος, πολύ ωραίος: «γνώρισα μια γυναίκα, που είναι άγγελος σωστός || ο μεγάλος του ο γιος είναι κανονικός, αλλά ο μικρός του είναι άγγελος». (Λαϊκό τραγούδι: *στάσου, βρε βάρκα, μην φεύγεις ναύτη, στάσου, βρε ναύτη, να 'ρθω κι εγώ· αυτόν τον άγγελο πο 'χεις μαζί σου, αυτό το πλάσμα, το 'χα κι εγώ*).Υποκορ. **αγγελάκι** κ. **αγγελούδι, το** (βλ. λ.). (Ακολουθούν 15 φρ.)·

- *άγγελέ μου!* προσφώνηση λατρείας σε πρόσωπο που αγαπάμε πάρα πολύ: «τι θέλεις να σου φέρω, άγγελέ μου! || γιατί στενοχωριέσαι, άγγελέ μου!»·

- *άγγελος κακών*, το άτομο που φέρνει δυσάρεστες, κακές ειδήσεις: «κάθε φορά που τον βλέπω, τρέμω, γιατί πάντα είναι άγγελος κακών αυτός ο άνθρωπος»·

- *άγγελος του θανάτου*, ο Χάρος: «άλλος νωρίς κι άλλος αργά, όλοι μας θα πάμε κάποτε στο ραντεβού με τον άγγελο του θανάτου»·

- *άγγελος φύλακας ή φύλακας άγγελος*, ο προστάτης, ο υπερασπιστής κάποιου: «ο πατέρας είναι άγγελος φύλακας της οικογένειας». (Λαϊκό τραγούδι: *μα τώρα βρήκα το μεγάλο έρωτά μου άγγελο φύλακα εσένα έχω κοντά μου και να με βλάψουν οι μικροί δεν το μπορούν*)·

- *βγάζει αγγέλους*, (για τραγουδιστές) έχει καταπληκτική φωνή: «στο τάδε μαγαζί υπάρχει μια νεαρή τραγουδίστρια που βγάζει αγγέλους»·

- *βλέπει τον άγγελό του*, πεθαίνει, ψυχορραγεί: «οι γιατροί του άνοιξαν και τον έκλεισαν κι αυτή τη στιγμή βλέπει τον άγγελό του»· βλ. και φρ. *βλέπω τον άγγελό μου*·

- *βλέπω τον άγγελό μου*, βασανίζομαι, υποφέρω, τυραννιέμαι πάρα πολύ: «κάθε μέρα βλέπω τον άγγελό μου για να τα βγάλω πέρα». Συνών. *βλέπω τη Δευτέρα Παρουσία / βλέπω την κηδεία μου / βλέπω την κόλαση / βλέπω το διάβολό μου / βλέπω το μνήμα μου / βλέπω του κώλου μου την τρύπα*· βλ. και φρ. *είδα τον άγγελό μου*·

- *δε δίνει του αγγέλου του νερό ή δε δίνει ούτε στον άγγελό του νερό*, είναι πολύ σιγκούνης, πολύ φιλάργυρος: «πήγε να ζητήσει δανεικά απ' τον τάδε, αλλά έσπασε τα μούτρα του, γιατί δεν ήξερε πως ο τύπος δε δίνει τ' αγγέλου του νερό». Συνών. *δε δίνει ούτε την αμαρτία του / δε δίνει του αγίου του θυμίαμα ή δε δίνει ούτε στον άγιό του θυμίαμα / δε δίνει του αγίου νερό ή δε δίνει ούτε στον άγιό του νερό*·

- *είδα τον άγγελό μου*, κινδύνεψα άμεσα, γλίτωσα από βέβαιο θάνατο: «κάναμε τέτοια τράκα, που είδα τον άγγελό μου». Συνών. *είδα τη Δευτέρα Παρουσία / είδα την κηδεία μου / είδα την κόλαση / είδα το διάβολό μου / είδα το μνήμα μου / είδα του κώλου μου την τρύπα*· βλ. και φρ. *βλέπω τον άγγελό μου*·

- *έναν καιρό ήμουν άγγελος, τώρ' αγγελεύουν άλλοι*, (στη βρύση που έπινα νερό, τώρα το πίνουν άλλοι), έκφραση που λέγεται συνήθως με παραδοχή και παράπονο από ηλικιωμένους προς νεότερους, όταν οι δεύτεροι, από αβροφροσύνη, τους λένε πως εξακολουθούν να είναι ωραίοι, και έχει την έννοια πως πέρασε πια ο καιρός της ομορφιάς και της νεότητάς τους και πως, αυτά τώρα ανήκουν σε άλλους που είναι νεότεροι·

- *ζωγραφίζει αγγέλους*, βλ. φρ. *φτιάχνει αγγέλους*·

- *μαλλιά αγγέλου*, βλ. λ. *μαλλί*·

- *ο καλός μου*, (σου, του κ.λπ.) άγγελος, βλ. φρ. *φύλακας άγγελος*·

- *φτιάχνει αγγέλους*, δημιουργεί αριστουργήματα στο είδος του, στο χώρο του, επαγγελματικό ή καλλιτεχνικό: «δεν αλλάζω με καμιά κυβέρνηση μηχανικό, γιατί, αυτός που έχω, φτιάχνει αγγέλους || κάθε φορά που

καταπιάνεται με τη ζωγραφική, φτιάχνει αγγέλους»·

- φύλακας άγγελος, βλ. λ. [φύλακας](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας